

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ**Μεταπτυχιακό πρόγραμμα «Δημιουργική & Προσαρμοσμένη Φυσική Αγωγή»****ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ****ΤΙΤΛΟΣ:ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ & ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ**

ΚΩΔΙΚΟΣ:Π205

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Μπάτσιου Σοφία, τηλ.: 2531039708, 6974858059, e-mail:

smpatsio@phyed.duth.grΑΛΛΟΙ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ: Γιαγκάζογλου Παρασκευή, e-mail: pgiagaz@phed-sr.auth.gr, Κοκαρίδας Δημήτριος, e-mail: dkokar@uth.gr, Κιουμουρτζόγλου Ε.

ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ: Δια ζώσης (65%), εξ αποστάσεως (35%)

ΕΞΑΜΗΝΟ ΦΟΙΤΗΣΗΣ: Β΄

ΕΙΔΟΣ: Μάθημα Ειδίκευσης

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: Ειδική Φυσική Αγωγή

ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ-ECTS: 10

ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι να παρέχει στους φοιτητές γνώσεις σχετικές:

- α. με την εννοιολογική προσέγγιση των αναπτυξιακών και συναισθηματικών διαταραχών, τα χαρακτηριστικά αυτών στο γνωστικό, συναισθηματικό, κινητικό τομέα αλλά και τις επιδράσεις τους στις φυσικές και λειτουργικές ικανότητες των ατόμων και
- β. με τις μεθόδους αξιολόγησης, σχεδιασμού και υλοποίησης εξατομικευμένων προγραμμάτων φυσικής αγωγής σε σχολικές μονάδες της γενικής και ειδικής εκπαίδευσης αλλά και στον ελεύθερο χρόνο των ατόμων με αναπτυξιακές και συναισθηματικές διαταραχές.

1. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μετά την ολοκλήρωση της φοίτησης στο συγκεκριμένο μάθημα, οι φοιτητές –τριες θα είναι ικανοί:

- 1. να γνωρίζουν** την αιτιολογία, τα χαρακτηριστικά των ατόμων με αναπτυξιακές και συναισθηματικές διαταραχές στο γνωστικό, συναισθηματικό, κινητικό τομέα
- 2. να γνωρίζουν** τις σύγχρονες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις σχεδιασμού και υλοποίησης εξατομικευμένων προγραμμάτων φυσικής αγωγής και άσκησης των ατόμων με αναπτυξιακές και συναισθηματικές διαταραχές
- 3. να αξιολογούν και να διαχειρίζονται** δεδομένα κινητικής αξιολόγησης των ατόμων με αναπτυξιακές και συναισθηματικές διαταραχές
- 4. να σχεδιάζουν και να υλοποιούν** εξατομικευμένα προγράμματα άσκησης σε σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης για τα άτομα με αναπτυξιακές και

- συναισθηματικές διαταραχές
5. **να σχεδιάζουν και να υλοποιούν** εξατομικευμένα προγράμματα άσκησης σε σχολικές μονάδες γενικής εκπαίδευσης (συνεκπαίδευση) για τα άτομα με αναπτυξιακές και συναισθηματικές διαταραχές
  6. **να σχεδιάζουν και να υλοποιούν** εξατομικευμένα προγράμματα άσκησης ελεύθερου χρόνου για τα άτομα με αναπτυξιακές και συναισθηματικές διαταραχές
  7. **να γνωρίζουν** τις δυνατότητες ενασχόλησης των ατόμων με νοητική αναπηρία με τον αθλητισμό

2. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΜΑΘΗΣΗΣ

Αποτελέσματα μάθησης	Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες	Κριτήρια Αξιολόγησης	Φόρτος εργασίας φοιτητή (ώρες)
Γνώση της αιτιολογίας και των χαρακτηριστικών των ατόμων με αναπτυξιακές και συναισθηματικές διαταραχές	Διαλέξεις, μελέτη	Ενδιάμεσες εξετάσεις	50
Γνώση των αρχών εκπαίδευσης των ατόμων με αναπτυξιακές και συναισθηματικές διαταραχές	Διαλέξεις, μελέτη	Ενδιάμεσες εξετάσεις	40
Γνώση μεθόδων αξιολόγησης κινητικής, φυσικής κατάστασης, λειτουργικής ικανότητας των ατόμων με αναπτυξιακές και συναισθηματικές διαταραχές	Διαλέξεις, μελέτη	Εργασία(ανασκόπηση ερευνών)	40
Σχεδιασμός και Υλοποίηση εξατομικευμένων προγραμμάτων σε σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης που φοιτούν μαθητές με αναπτυξιακές και συναισθηματικές διαταραχές	Διαλέξεις μελέτη	Εργασία (Εφαρμογή των αρχών σχεδιασμού σε τμήμα με μαθητές με συγκεκριμένη αναπηρία, ηλικία...)	40
Σχεδιασμός και Υλοποίηση εξατομικευμένων προγραμμάτων σε σχολικές μονάδες γενικής εκπαίδευσης (συνεκπαίδευση) που φοιτούν μαθητές με αναπτυξιακές και συναισθηματικές διαταραχές	Διαλέξεις μελέτη	Εργασία (εφαρμογή των αρχών σχεδιασμού σε τμήμα συνεκπαίδευσης-μαθητής με συγκεκριμένη αναπηρία)	40
Σχεδιασμός και Υλοποίηση εξατομικευμένων προγραμμάτων άσκησης ελεύθερου χρόνου και αθλητισμού για τα άτομα με αναπτυξιακές και συναισθηματικές διαταραχές	Διαλέξεις μελέτη	Εργασία (εφαρμογή των αρχών σχεδιασμού σε ομάδα ατόμων με συγκεκριμένη αναπηρία)	40

		ΣΥΝΟΛΟ	250

3. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ-ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αιτιολογικοί παράγοντες, σύνδρομα, χαρακτηριστικά ατόμων με αναπτυξιακές διαταραχές και συναισθηματικές διαταραχές.
2. Διδακτικές προσεγγίσεις και ολόπλευρη ανάπτυξη.
3. Αξιολόγηση κινητικής και λειτουργικής ικανότητας, φυσικής κατάστασης.
4. Σχεδιασμός παρεμβατικών προγραμμάτων προσαρμοσμένης άσκησης.
5. Οι νέες τεχνολογίες στην εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ

Δια ζώσης & εξ' αποστάσεως διαλέξεις.

5. ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΥΛΗΣ

Διάλεξη	Ημερομηνία	Εισηγητής	Θέμα
1	6/3/2020 Δια ζώσης	Γιαγκάζογλου Π.	Διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές
2	6/3/2020 Δια ζώσης	Γιαγκάζογλου Π.	Φυσική αγωγή για μαθητές με διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές
3	7/3/2020 Δια ζώσης	Γιαγκάζογλου Π.	Μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες, με Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής με Υπερκινητικότητα (ΔΕΠΥ)
4	7/3/2020 Δια ζώσης	Γιαγκάζογλου Π.	Αρχές σχεδιασμού και υλοποίησης προγραμμάτων φυσικής αγωγής για μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες ή με ΔΕΠΥ
5	8/3/2020 Δια ζώσης	Μπάτσιου Σ.	Νοημοσύνη- Νοητική υστέρηση
6	8/3/2020 Δια ζώσης	Μπάτσιου Σ.	Άτομα με νοητική αναπηρία
7	19/3/2020 Εξ αποστάσεως σύγχρονη	Μπάτσιου Σ.	Αρχές αξιολόγησης, σχεδιασμού και υλοποίησης προγραμμάτων φυσικής αγωγής και άσκησης ατόμων με νοητική αναπηρία
8	6/4/2020- 10/4/2020 Εξ αποστάσεως ασύγχρονη	Μπάτσιου Σ.	Μέθοδοι και στρατηγικές διδασκαλίας στη φυσική αγωγή μαθητών με νοητική αναπηρία σε σχολικές μονάδες ειδικής και γενικής εκπαίδευσης
9	30/4/2020 Εξ αποστάσεως σύγχρονη	Μπάτσιου Σ.	ΤΠΕ και άτομα με αναπτυξιακές και συναισθηματικές διαταραχές
10	15/5/2020 Δια ζώσης	Κοκαρίδας Δ.	Παιδιά με προβλήματα συμπεριφοράς ή συναισθηματικές διαταραχές
11	15/5/2020 Δια ζώσης	Κοκαρίδας Δ.	Διαμόρφωση εξατομικευμένου εκπαιδευτικού προγράμματος σε μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

12	16/5/2020 Δια ζώσης	Κιουμουρτζόγλου Ε.	Μοντέλα και χαρακτηριστικά ηγεσίας
13	16/5/2020 Δια ζώσης	Κοκαρίδας Δ.	Βιωματική προσέγγιση (workshop) εξατομικευμένου εκπαιδευτικού προγράμματος

6. ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Η αξιολόγηση των φοιτητών περιλαμβάνει:

Κριτήριο Αξιολόγησης	Ποσοστό τελικής βαθμολογίας
Ενδιάμεσες εξετάσεις	10%
Ατομικές & ομαδικές εργασίες	60%
Συμμετοχή στις δράσεις του μαθήματος	30%

7. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αγγελοπούλου – Σακαντάμη. Ν., (2004). Ειδική Αγωγή- αναπτυξιακές διαταραχές & χρόνιες μειονεξίες. Εκδ Πανεπιστημίου Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη.
- Alessandri, S.M. (2002). Attention, play, and social behavior in ADHD preschoolers. *Journal of Abnormal Child Psychology*, 20, 289-302.
- Bryl, W., Matuszak, K., & Hoffman, K., (2013). Physical activity of children and adolescents with intellectual disabilities – a public health problem. *Hygeia Public Health*, 48(1): 1-5.
- Casey, A., (2012). Using digital technology to enhance student engagement in physical education. *Asia-Pacific Journal of Health, Sport and Physical Education*, 2:2, 51-66
- Cook, A., Ogden, J., & Winstone, N. (2016). The experiences of learning, friendship and bullying of boys with autism in mainstream and special settings: a qualitative study. *British Journal of Special Education*, 43(3), 250-271.
- De Boer, A., Pijl, S. J., Minnaert, A., & Post, W. (2014). Evaluating the Effectiveness of an Intervention Program to Influence Attitudes of Students towards Peers with Disabilities. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 44, 572-583.
- ΕΠΕΑΕΚ: Πρόσβαση για Όλους- Νοητική υστέρηση. Επιμ. Έκδοσης. Μαρνελάκης Μ. (2007). prosvasimo.gr/docs/pdf/epimorfwtiko-uliko-nohtikh/Nohtikh.pdf
- Garrote, A., Dessemonte, R.S., Opitz, E.M. (2017). Facilitating the social participation of pupils with special educational needs in mainstream schools: A review of schoolbased interventions. *Educational Research Review*, 20, 12-23.
- Gonzalez-Aguero, A., Vicente-Rodriguez, G., Moreno., A.L., Guerra-Balic, M., Ara, I, Casajus, A.J., (2010). Health-related physical fitness in children and adolescents with Down syndrome and response to training. *Scandinavian Journal Medicine and Science in Sports*. 1-9. doi: 10.1111/j.1600-0838.2010.01120.x
- Horvart M., Block M., Kelly L. (2011). Μέτρηση και αξιολόγηση στην προσαρμοσμένη κινητική αγωγή.. Μετ. Σκορδίλης Εμ., & Γραμματοπούλου Ε. Εκδ. Τελέθριον, Αθήνα
- Καστανιάς Θ. & Τοκμακίδης Σ. (2010). Στοιχεία παθοφυσιολογίας ατόμων με νοητική υστέρηση και η σημασία της συστηματικής άσκησης στην προαγωγή της υγείας τους. *Αρχεία Ελληνικής Ιατρικής*, 27(5):753-76.
- Κοκαρίδας, Δ. (2010). Άσκηση και αναπηρία: εξατομίκευση, προσαρμογές και προοπτικές ένταξης. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κυριακίδη.
- Leitner, Y. (2014). The co-occurrence of autism and attention deficit hyper- activity disorder in children–what do we know? *Frontiers in Human Neuroscience*, 8:268.
- Lotan, M., (2007). Quality Physical Intervention Activity for Persons with Down Syndrome. *The Scientific World Journal*, 7, 7–19.
- Μακρής, Α., & Μάρκου Π., (2015). Οι νέες τεχνολογίες στην ειδική αγωγή. <http://www.scientific-journal-articles.org/greek/free-online-journals/education/education-articles/markou-paraskeui/paraskeui-markou-markos-athanasios.htm>
- Mannion,A. & Leader, G. (2014) Attention-deficit/hyperactivity disorder (AD/HD) in autism spectrum disorder. *Research in Autism Spectrum Disorders*, 8, 432–439

- Μαστρογιάννης, Α., (2016). Ο υπολογιστής ειδικό, γνωστικό και υποστηρικτικό εργαλείο στην Ειδική Αγωγή: Μερικές παραδειγματικές, συνηγορικές περιπτώσεις. <https://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/edusc/article/viewFile/133/101>
- Novak, D., Antala B., & Knjaz, D., (2016). Physical education and new technologies. Croatian Kinesiology Association. https://www.hrks.hr/Download/FIEP_book_2016.pdf
- Pan, C. Y., & Frey, G. C. (2006). Physical activity patterns in youth with autism spectrum disorders. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 36, 597–606.
- Pan, C. Y., Tsai, C. L., & Chu, C. H. (2009). Fundamental movement skills in children diagnosed with autism spectrum disorders and attention deficit hyperactivity disorder. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 39, 1694–1705.
- Paquet, A., Olliac, B., Golse, B., & Vaivre-Douret, L. (2016) Current knowledge on motor disorders in children with autism spectrum disorder (ASD), *Child Neuropsychology*, 22, 7, 763-794.
- Πολυχρονοπούλου Σ., (2001). Παιδιά και έφηβοι με ειδικές ανάγκες και δυνατότητες. Τόμος Β'. Αυτοέκδοση, Αθήνα.
- Rose, C., Espelage, D., Monda-Amaya, L., Shogren, K., & Aragon, S. (2013). Bullying and Middle School Students with and without specific Learning Disabilities. *Journal of Learning Disabilities*, 48(3), 239-254.
- Sherrill, C., (2015). Adapted Physical Activity Recreation and Sport. Cross - disciplinary and Lifespan. 6th Ed. Επιμ. Ευαγγελινού Χ. Εκδ. Πασχαλίδη ,Αθήνα .
- Smits-Engelsman, B., Schoemaker, M. Delabastita, T., Hoskens, J., & Geuze, R. (2015). Diagnostic criteria for DCD: Past and future. *Human Movement Science*, 42, 293–306.
- Special Olympics : <http://www.specialolympics.org/>
- Staples, K. L., & Reid, G. (2010). Fundamental movement skills and autism spectrum disorders. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 40, 209–217.
- Van den Heuvel, M., Jansen, D. E.M.C, Reijneveld, S.A., Flapper, B.C.T., Smits-Engelsman, B.C. (2016). Identification of emotional and behavioral problems by teachers in children with developmental coordination disorder in the school community. *Research in Developmental Disabilities* 51-52, 40–48.
- Waninge A., (2011). Measuring physical fitness in Persons with Severe/Profound Intellectual and Multiple disabilities. <https://www.hanze.nl/assets/kc-cares/transparante-zorgverlening/Documents/Public/Proefschrift%20Waninge.pdf>
- Yanardag, M., Arikan H.,Yilmaz, I., & Konukman, F., (2013). Physical fitness levels of young adults with and without intellectual disability. *Kinesiology* 45(2):233-240.
- Yin-kum Law, Shui-fong Lam, Wilbert Law & Zoe W. Y. Tam (2017) Enhancing peer acceptance of children with learning difficulties: classroom goal orientation and effects of a storytelling programme with drama techniques, *Educational Psychology*, 37, 5, 537-549.